

दिव्यांग हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार गृह
विभागामधील गट-ड संवर्गातील पदे
दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. गृहआ-१०२१/प्र.क्र.२५/आस्था-२

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- १६ एप्रिल, २०२१

वाचा:-

- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
- २) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ रोजीची अधिसूचना.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/ प्र.क्र.२५१ / दि.क.२, दिनांक १२.११.२०२०
- ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र. दिव्यांग-२०१९/ प्र.क्र.२५१/ दि.क.२, दिनांक ०२.०२.२०२१

शासन निर्णय:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन सेवेतील पदांची सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालयाने दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करावयाच्या पदांची यादी विहित करून www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post identification suitable for Person with Benchmark Disability notified on ०४.०१.२०२१ या शीर्षाखाली प्रसिध्द केलेली आहे. त्यामध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करून दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित केलेली गट-अ ते गट-ड मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत अशा पदांबाबत, केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेली यादीमधील ज्या पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, कामाचे स्वरूप व प्रचलित वेतनश्रेणी राज्य शासनाच्या सेवेतील (अधिनस्त कार्यालयातील पदांसह) पदांशी समान आहेत, अशा पदांची पदनामे जरी भिन्न असली तरी राज्य शासन सेवेतील ती पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चिती करण्याच्या सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत.

२. केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेव्दारे दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित केलेली आहेत. त्यानुसार गृह विभागाच्या खुद्द आस्थापनेतील “गट-ड” संवर्गातील पदे सोबत जोडलेल्या **विवरणपत्र-अ** मध्ये दर्शविल्यानुसार दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करण्यात येत आहे आहेत.

३. सदर शासन निर्णय केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०४२३११५६३४२९२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अशोक वैद्य)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई,
४. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
५. मा.मंत्री,गृह (शहरे/ग्रामीण/रा.ऊ.शु./परिवहन/बंदरे), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. राज्यमंत्री,गृह (शहरे/ग्रामीण/रा.ऊ.शु./परिवहन/बंदरे), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा विधानंडळ सचिवालय, मुंबई,
८. मा. मुख्यसचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
९. अ.मु.स. (गृह) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.अ.मु.स. (अ. व सु.) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव (रा.ऊ.शु.), यांचे स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२.प्रधान सचिव (परिवहन), यांचे स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३.प्रधान सचिव (बंदरे), यांचे स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४.प्रधान सचिव (विशेष) यांचे स्वीय सहाय्यक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५.प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६.निवड नस्ती/आस्था-२, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विवरणपत्र -अ

शासन निर्णय, गृह विभाग क्र.गृहआ-१०२०/प्र.क्र.२५/आस्था-२, दिनांक १६ एप्रिल, २०२१ चे सहपत्र

अ. क्र.	पदनाम	शारीरिक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गासाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदा-या व कर्तव्ये	शेरा
१	शिपाई	S,ST,W,BN,L, KC,PP,MF,SE ,H,C	a)B,LV b)D,HH, c)OL,OAL,CP, LC,Dw, AAV, d)ASD(M), ID, SLD,MI, e)MD involving (a) to (d) above	कार्यालय उघडणे, कार्यालयातील टेबल, खुर्च्याची स्वच्छता ठेवणे, कार्यालयातील नस्त्या तसेच टपालाची ने-आण करणे, आवश्यकतेनुसार अधिकाऱ्यांना चहा कॉफी पुरविणे, वरिष्ठ अधिकारी यांनी सोपविलेली कार्यालयीन कामे, तसेच कार्यासनात शिपाई पदाची कर्तव्ये बजावणे	सर्व काम मुख्यालयामध्ये करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकट्याने करतो.अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालयाच्या बाहेर टपाल/नस्त्यांची ने-आण करावी लागते. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

Abbreviations:-

Sr.No.	Abbreviation	Long Form	Sr.No.	Abbreviation	Long Form
1	B	Blind	9	DW	Dwarfism
2	LV	Low Vision	10	AAV	Acid Attack Victim
3	D	Deaf	11	ASD	Autism Spectrum Disorder (M-Mild)
4	HH	Hearing Handicapped	12	ID	Intellectual Disability
5	OL	One Leg	13	SLD	Special Learning Disability
6	OAL	One Arm and One Leg	14	MI	Mental Illness
7	CP	Cerebral Palsy	15	MD	Multiple Disabilities
8	LC	Leprosy Cured			

Abbreviations:-

Sr.No.	Abbreviation	Long Form	Sr.No.	Abbreviation	Long Form
1	S	Sitting	7	PP	Pulling & Pushing
2	ST	Standing	8	MF	Manipulation by Fingers
3	W	Walking	9	SE	Seeing
4	BN	Bending	10	H	Hearing
5	L	Lifting	11	C	Communication
6	KC	Kneeling &Crouching			